

Valtiovarainministeriölle

U-kirje luonnos komission ESMA- ja EMIR-asetusten muutosehdotuksista sekä EKP:n suosituksesta

Rahoitusvakausvirasto (RVV) kiittää mahdollisuudesta lausua ministeriössä laaditusta U-kirjelmän luonnoksesta ja lausuu asiassa seuraavaa.

Valvonnan tehostaminen parantaa edellytyksiä hoitaa kriisinratkaisutilanteita

RVV näkemyksen mukaan komission ESMA- ja EMIR-asetusten muutosehdotusten päämääränä oleva tavoite vahvistaa EU:n keskusvastapuolten valvontajärjestelyjen yhdenmukaisuutta ja toimitavuutta sekä parantaa EU:n viranomaisten kykyä valvoa ja vähentää kolmansien maiden keskusvastapuoliin liittyviä riskejä on kriisinratkaisun näkökulmasta erittäin kannatettava.

Luottolaitosten kriisinhallinnassa on keskeistä se, että kriisinratkaisuviranomainen pystyy toimimaan tehokkaasti ja nopeasti ja kykenee turvaamaan niin sanottujen kriittisten funktioiden jatkumisen. Kriittisten funktioiden jatkuminen voi puolestaan riippua siitä, pystytäänkö kriisinratkaisun kohteena oleva pankki säilyttämään (tai siltapankki saamaan) osapuolena keskusvastapuolen järjestelmissä. Tämän lisäksi keskusvastapuoli voi tukea kriisinratkaisua muun muassa julkisen edun arvioissa ja bail-iniin liittyvän arvonmäärityksen laadinnassa. Tehokkaasti toimiva valvontajärjestelmä ja viranomaisten toimiva yhteistyö ja tiedonkulku ovat kriisien hallinnassa keskeisessä roolissa.

Käytännön esimerkitapauksessa Portugalissa esimerkiksi BES/Novo Banco tapauksessa on jälkikäteen todettu, että tiedonkulku LCH:n ja BES/Novo Bancon valvojan välillä toimi huonosti, mikä johti maksimaalisiin vakuusvaateisiin, mikä puolestaan kriittisellä hetkellä heikensi luottolaitoksen likviditeettitilannetta ja näin hankaloitti kriisinratkaisua.

RVV arvioi, että sikäli kun keskusvastapuolikomitean perustaminen edistää eri viranomaisten välistä nopeaa ja toimivaa tiedonkulkua ja yhteistyötä, parantaa se myös kriisinratkaisun toimintaedellytyksiä. RVV pitää perusteltuna valtioneuvoston arviota, että rohkeampi valvonnan täydelliseen keskittämiseen johtanut sääntelyehdotus – pankkivalvonnan tapaan - olisi varmemmin turvannut valvonta järjestelmän uskottavan ja tehokkaan toiminnan, ottaen huomioon keskusvastapuolten vähäinen lukumäärä ja yksittäisen keskusvastapuolen merkittävyys usealle toimijalle ja jäsenvaltiolle.

Kriisinratkaisun suunnittelun kannalta on edullista myös se, että eurojärjestelmällä on vahvat valtuudet seurata ja arvioida riskejä, joita aiheutuu siitä, että keskusvastapuolet selvittävät merkittäviä määriä euromääräisiä transaktioita.

Brexitin vaikutukset

Luottolaitosten kriisintarkaisun kannalta on huolestuttavaa, että huomattava osa keskusvastapuolitoiminnasta tapahtuu Britannian EU-eron jälkeen maissa, joissa ei todennäköisesti sellaisenaan sitovana sovelleta tulevaa keskusvastapuolten elvytys- ja kriisintarkaisuasetusta tai olemassa olevaa BRRD-direktiiviä, joka esimerkiksi kieltää instituution automaattisen poissulkemisen keskusvastapuolesta kriisintarkaisuutilanteessa. Onkin selvää, että Brexitiin varautuminen ja siitä aiheutuvien epävarmuustekijöiden vähentäminen tulee olla keskusvastapuolia valvovien viranomaisten valmisteluissa riittävästi esillä. RVV pitää kuitenkin lähtökohtaisesti riittävänä vastaavuusvertailuun pohjautuvia ratkaisuja ja suhtautuu epäilevästi sellaisiin sääntelymuutoksiin, joiden myötä kolmansien maiden toimijoilta voitaisiin vaatia toimilupaa EU-alueella voidakseen tarjota palveluja EU-alueen toimijoille.

Ehdotukset U-kirjelmän sanamuotojen tarkennuksiksi

RVV ehdottaa, että kirjeen luvun 4.2 neljännen kappaleen jälkeen lisätään seuraavat tekstit:

Luottolaitosten kriisintarkaisussa keskusvastapuolilla saattaa olla erittäin keskeinen rooli.

Kriisintarkaisun kannalta on huolestuttavaa, että huomattava osa keskusvastapuolitoiminnasta tapahtuisi Brexitin jälkeen maissa, joissa ei välttämättä sellaisenaan sovelleta BRRD-direktiiviä tai tulevaa keskusvastapuolten elvytys- ja kriisintarkaisuasetusta.

Tuija Taos
ylijohtaja

Janne Kainu
kriisintarkaisuasiantuntija